EDPS

EURÓPAI ADATVÉDELMI BIZTOS

ÉVES JELENTÉS

ÖSSZEFOGLALÓ '22

További információk az európai adatvédelmi biztossal kapcsolatban a www.edps.europa.eu honlapon találhatók.

A honlapon megtalálható a hírlevelünkre való feliratkozási lehetőség is.

Waterford, Írország - Brüsszel, Belgium: Trilateral Research Ltd, Vrije Universiteit Brussel, 2023

PRINT ISBN 978-92-9242-749-8 doi: 10.2804/396754 QT-AB-23-001-HU-C

PDF ISBN 978-92-9242-740-5 ISSN 1831-0559 doi: 10.2804/619 QT-AB-23-001-HU-N

ELŐSZÓ

Örömömre szolgál, hogy megoszthatom Önökkel az európai adatvédelmi biztos 2022. évi éves jelentését. Sok gondolat jut eszembe ezzel az évvel kapcsolatban. Eseménydús év volt: kihívásokkal teli és reményt keltő, nehéz, ugyanakkor biztató - a világ egésze és az európai adatvédelmi biztos számára egyaránt.

Ebben az évben az Ukrajna elleni orosz invázió példátlan reakciót váltott ki az Európai Unió (EU) részéről. Az elmúlt év során az EU bebizonyította, hogy képes uniós szintű megoldásokat találni, különösen a külső fenyegetéssel szemben, olyan módon, amely nemcsak a szolidaritást bizonyítja, hanem tiszteletben tartja kulcsfontosságú értékeinket és elveinket is. Az elmúlt év során az európai adatvédelmi biztos ebben a szellemben igyekezett bizonyítani az adatvédelemhez való alapvető jog tiszteletben tartása iránti elkötelezettségét, még olyan válsághelyzetekben is, amikor intézkedéseinknek és válaszainknak gyorsnak és hatékonynak kellett lenniük. Az arra irányuló erőfeszítéseink, hogy támogassuk az uniós jogalkotókat a jogalkotási folyamatban, és felügyeljük az Eurojust, az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége továbbfejlesztését, azon meggyőződésünkről tanúskodnak, hogy együtt erősebbek vagyunk.

A viharos nemzetközi események ellenére ez az év a bizakodás és az előrelépés éve is volt, ami alkalmat adott arra, hogy elgondolkodjunk egy olyan jövő létrehozásáról, amely hatékonyan képes kezelni a jelenlegi kihívásokat. Figyelemmel a világjárvány utáni helyzetre, június 16–17-én Brüsszelben „Az adatvédelem jövője: hatékony jogérvényesítés a digitális korban” címmel konferenciát szerveztünk. Ezzel a konferenciával több mint 2000 résztvevőt sikerült összehoznunk - személyesen és távértekezlet formájában - az egyik fő célkitűzés köré: az általános adatvédelmi rendelet végrehajtásának jövőjéről folyó vita előrevitele, négy évvel a rendelet hatálybalépését követően. Büszke vagyok erre az eseményre és a kétnapos konferenciánkon kibontakozó tartalmas eszmecserékre, amelyek kézzelfogható lépéseket indítottak el az adatvédelmi közösségben. Az Európai Adatvédelmi Testületnek a bécsi csúcstalálkozón tett nyilatkozatában foglalt kötelezettségvállalásai, illetve az Európai Bizottság azon tervei, hogy az adatvédelmi hatóságok közötti, határokon átnyúló együttműködés bizonyos eljárási szempontjait harmonizáló jogszabályjavaslatot terjeszt elő, két fontos példája a konferenciánk hatásának. Kíváncsian várom, hogy hová vezet ez a párbeszéd, és hálás vagyok közösségünk egészének, amiért bátran folytat ilyen eszmecseréket.

Az uniós intézményeket, hivatalokat és szerveket felügyelő adatvédelmi hatóságként az európai adatvédelmi biztos különleges szerepet játszik a kizárólag állami hatóságok felügyeletében. Ezzel a szereppel együtt jár az azzal kapcsolatos felelősségtudat, hogy hozzájáruljon az állam demokratikus társadalomban betöltött szerepéről szóló vitákhoz. Ez késztetett bennünket például arra, hogy megosszuk az európai adatvédelmi biztosnak a modern kémprogramokról szóló előzetes észrevételeit, amelyek célja a bűnüldözéssel, illetve a nemzetbiztonsággal kapcsolatos gyakorlatok magasabb szintű demokratikus felügyeletének megteremtése.

Ezzel összefüggésben az európai adatvédelmi biztos utasítást adott ki az Europolnak, hogy törölje azokat a nagy adatbázisokat, amelyekről nem állapítható meg, hogy bűncselekményhez kapcsolódnak. Az erre a kérdésre adott jogalkotási válasz, valamint az európai adatvédelmi biztosnak az Európai Unió Bíróságához benyújtott, a módosított Europol-rendelet visszamenőleges rendelkezéseinek megsemmisítésére irányuló kérelme azon mély meggyőződésünk jele, hogy az Európai Unió nemzetközi normákat állapíthat meg - és meg is kell állapítania - a jogállamiság és a demokratikus értékek tekintetében.

Ahhoz, hogy ez megtörténjen, továbbra is a legmagasabb szintű normákra kell törekedni az EU-n belül. Az elkövetkező években továbbra is elkötelezettek maradunk amellett, hogy hozzájáruljunk ehhez a fontos törekvéshez. Biztos vagyok benne, hogy a jövő év is hoz majd kihívásokat és meglepetéseket, de örömmel várom, hogy az európai adatvédelmi biztos dinamikus és elkötelezett csapatával együtt megbirkózzunk velük.

Wojciech Wiewiórowski
európai adatvédelmi biztos

ELSŐ FEJEZET

Rólunk

1.1.
Az európai adatvédelmi biztos

Bemutatkozás

Az európai adatvédelmi biztos (EDPS) az Európai Unió független adatvédelmi hatósága, aki a személyes adatok európai intézmények, szervek és hivatalok (uniós intézmények) általi kezelésének felügyeletéért felelős.

Tanácsot adunk az európai intézményeknek a személyes adatok védelmével kapcsolatos új jogalkotási javaslatokkal és kezdeményezésekkel kapcsolatban.

Nyomon követjük az új adatvédelmi technológiák hatását, és együttműködünk a felügyeleti hatóságokkal annak érdekében, hogy biztosítsuk az uniós adatvédelmi szabályok következetes végrehajtását.

Küldetésünk

Az adatvédelem az európai jog által védett alapvető jog. Támogatjuk az adatvédelem szilárd kultúráját az uniós intézményekben.

Értékeink és elveink

Munkánkat a következő négy értéknek megfelelően végezzük.

- **Pártatlanság**: az adatvédelmi biztos a számára biztosított jogszabályi és szakpolitikai kereten belül, függetlenül és objektíven dolgozik, megteremtve a megfelelő egyensúlyt a szóban forgó érdekek között.

- **Feddhetetlenség**: az adatvédelmi biztos a legmagasabb szintű előírások szerint jár el, és mindenkor a helyes magatartást tanúsítja.

- **Átláthatóság**: az adatvédelmi biztos egyértelmű, mindenki számára hozzáférhető nyelvezet használatával elmagyarázza, mit miért tesz.

- **Pragmatizmus**: az adatvédelmi biztos megérti az érdekelt felek igényeit, és a gyakorlatban is működő megoldásokat keres.

Tevékenységünk

Az európai adatvédelmi biztos négy fő munkaterülete:

- **Felügyelet és végrehajtás**: Nyomon követjük a személyes adatok uniós intézmények általi kezelését annak biztosítása érdekében, hogy azok megfeleljenek az adatvédelmi szabályoknak.

- **Szakpolitika és konzultáció**: Tanácsot adunk az Európai Bizottságnak, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az adatvédelemmel kapcsolatos jogalkotási javaslatokat és kezdeményezéseket illetően.

- **Technológia és a személyes adatok védelme**: Nyomon követjük és értékeljük a személyes adatok védelmére hatással lévő technológiai fejleményeket. Ellenőrizzük, hogy a személyes adatok uniós intézmények általi kezelését támogató rendszerek megfelelő védintézkedéseket valósítanak-e meg az adatvédelmi szabályoknak való megfelelés céljából. Megvalósítjuk az európai adatvédelmi biztos digitális transzformációját.

- **Együttműködés**: Együttműködünk az adatvédelmi hatóságokkal abban, hogy előmozdítsuk az egységes adatvédelmet az egész EU-ban. Az adatvédelmi hatóságokkal való együttműködésünk fő platformja az Európai Adatvédelmi Testület, amely számára egy titkárságot biztosítunk, és az ezzel való együttműködésünk módját egy egyetértési megállapodás szabályozza.

Hatásköreink

Az európai adatvédelmi biztosnak az uniós intézmények adatvédelmi hatóságaként meglévő hatásköreit az (EU) 2018/1725 rendelet határozza meg.

E rendelet értelmében például figyelmeztethetjük vagy elmarasztalhatjuk azt az uniós intézményt, amely jogellenesen vagy tisztességtelenül kezel személyes adatokat; elrendelhetjük az uniós intézmények számára, hogy tegyenek eleget az egyének jogainak gyakorlására irányuló kérelmeknek; átmeneti vagy végleges tilalmat rendelhetünk el egy adott adatkezelési műveletre vonatkozóan; közigazgatási bírságokat szabhatunk ki az uniós intézményekre; az ügyet az Európai Unió Bírósága elé utalhatjuk.

Külön hatáskörrel rendelkezünk annak felügyeletére is, hogy az alábbi szervek és ügynökségek hogyan kezelik a személyes adatokat: Europol - a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynöksége az (EU) 2016/794 rendelet alapján; Eurojust - az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége az (EU) 2017/1727 rendelet alapján; az EPPO - az Európai Ügyészség az (EU) 2017/1939 rendelet alapján; valamint a Frontex - az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség.

Az európai adatvédelmi biztossal kapcsolatos további információkért látogasson el az európai adatvédelmi biztos honlapján található, gyakran ismétlődő kérdéseket tartalmazó oldalra.

Általánosságban az adatvédelemre vonatkozó további információkért lásd az európai adatvédelmi biztos honlapján található „Glossary" (Szószedet) oldalunkat.

1.2.
Az európai adatvédelmi biztos 2020-2024-es időszakra vonatkozó stratégiája

Összekapcsolódó világunkban, ahol az adatok határokon keresztül áramlanak, az Európán belüli - és a nemzetközi - szolidaritás hozzájárul az adatvédelemhez való jog erősítéséhez és ahhoz, hogy az adatok - az Unión belül és kívül egyaránt - az embereket szolgálják.

Az európai adatvédelmi biztos 2020-2024-es időszakra vonatkozó stratégiája három pillérre épül: **Előrelátás**, **cselekvés** és **szolidaritás** a biztonságosabb, tisztességesebb és fenntarthatóbb digitális jövő kialakítása érdekében.

- **Előrelátás**: elkötelezettek vagyunk amellett, hogy intelligens intézményként hosszú távon tekintsünk az adatvédelmi trendekre, valamint a jogi, társadalmi és technológiai környezetre.

- **Cselekvés**: proaktívan fejlesztünk eszközöket európai intézmények, szervek és hivatalok (európai intézmények) számára azzal a céllal, hogy a világ élvonalában legyünk az adatvédelem területén. Célunk a koherencia elősegítése az Unióban működő végrehajtó szervek tevékenységében, nagyobb hangsúlyt fektetve a valódi európai szolidaritásra, a tehermegosztásra és a közös megközelítésre.

- **Szolidaritás**: meg vagyunk győződve arról, hogy az igazságosság megköveteli, hogy az uniós szakpolitikákban a magánélet védelme mindenki számára biztosított legyen, míg a közérdekből történő adatkezelés terén a fenntarthatóságnak kell vezető szerepet játszania.

MÁSODIK FEJEZET

Előretekintés: a 2023-ra és az azt követő időszakra kitűzött céljaink

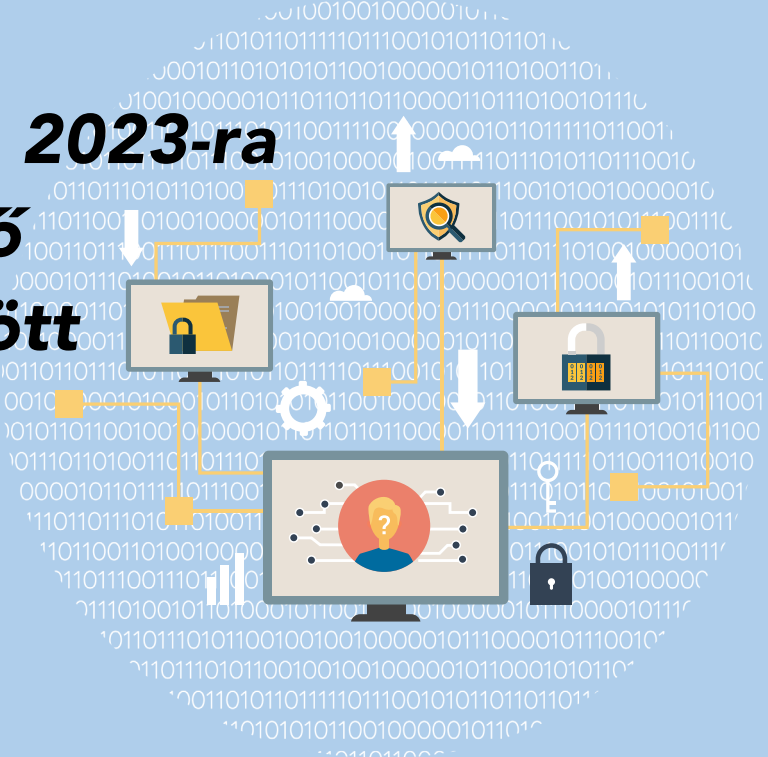

Félidős stratégiai felülvizsgálat - „A biztonságosabb digitális jövő kialakítása”

Az európai adatvédelmi biztos „A biztonságosabb digitális jövő kialakítása” című, 2020-2024-es stratégiája globális változások küszöbén jött létre. 2020 elején három fő stratégiai pillért határozott meg az európai adatvédelmi biztos számára: **Előrelátás**, **Cselekvés** és **Szolidaritás**. Még a legkiválóbb, előrejelzésekkel foglalkozó szakértőink sem tudták volna megjósolni a következő paradigmaváltást. A Covid19-világjárvány, az Ukrajna elleni háború és a gazdasági világválság mind részét képezték annak a kihívásokkal teli környezetnek, amellyel a 2020-as stratégiánk elfogadása után szembesültünk.

Ezért döntöttünk úgy, hogy 2022-ben elvégezzük a 2020-2024-es stratégiánk félidős felülvizsgálatát. A félidős felülvizsgálat azzal a szándékkal indult, hogy értékelje a stratégiában felsorolt célkitűzések megvalósítása terén elért eredményeket, ugyanakkor döntő jelentőségű volt annak mérlegelése szempontjából is, hogy a változó nemzetközi környezet fényében szükség van-e az intézményi irányváltásra. Az éves jelentés következő fejezete bemutatja a félidős felülvizsgálat eredményeit, és meghatározza az európai adatvédelmi biztos újragondolt elképzeléseit és prioritásait a stratégia hátralévő időszakára.

A félidős felülvizsgálat folyamata

A félidős felülvizsgálat során alulról felfelé építkező megközelítést alkalmaztunk, és a stratégia értékelését a szervezeten belül végeztük el. Azért döntöttünk így, hogy az európai adatvédelmi biztos munkatársainak friss szempontjait hasznosítani lehessen, szem előtt tartva a 2020 óta bekövetkezett intézményi növekedést. Ez a megközelítés lehetővé tette számunkra, hogy hasznosítani tudjuk az európai adatvédelmi biztos munkatársainak belső interdiszciplináris ismereteit és tapasztalatait, és meghatározhassuk az elkövetkező évek munkájának legfontosabb területeit.

A félidős felülvizsgálat két szakaszban zajlott. Az első szakasz a hiányelemzésből állt. Ezt az elemzést egy feltérképezési gyakorlat alapján végeztük el, amelyben az európai adatvédelmi biztos valamennyi munkatársa részt vett. A gyakorlat hivatalosan az adatvédelmi biztos és a munkatársai közötti megbeszéléssel indult, melynek során az adatvédelmi biztos ismertette a tervezett, a munkatársak nyílt gondolkodására és véleményére épülő eljárást. A munkatársaktól beérkezett értékes észrevételeket követően megkezdődött a feltérképezés. A feltérképezés áttekintést nyújtott az európai adatvédelmi biztos 2020–2024-es stratégiájában felsorolt 57 célkitűzésről, amely alapján az európai adatvédelmi biztos munkatársai mérlegelték, hogy a célkitűzések teljesültek-e, és ha igen, milyen mértékben. Az előzetes értékelést követően hiányelemzésre került sor a célkitűzések megvalósításának megállapítása tekintetében.

A feltérképezés eredményéből az derült ki, hogy jelentős előrelépéseket tettünk a stratégiában felsorolt célkitűzések megvalósítása és elérése terén. A hiányelemzés kimutatta, hogy a stratégiában felsorolt 57 célkitűzésből eddig 15 célkitűzést sikerült megvalósítani, 40 folyamatban van, és csak 2 célkitűzés megvalósítása van kezdeti szakaszban.

A hiányelemzés pozitív eredményei képezték a félidős felülvizsgálat második szakaszának alapjait. Ebben a második konzultációs szakaszban az európai adatvédelmi biztos munkatársaival az európai adatvédelmi biztos jövőjéről konzultáltunk, és felkértük őket annak mérlegelésére, hogy környezetünk megváltozott viszonyai hogyan rendezhetik át a prioritásokat a stratégia hátralévő időszakában. Külön figyelmet fordítottunk azon kiemelt területek azonosítására, ahol az európai adatvédelmi biztos a stratégia hátralévő részében fokozott erőfeszítéseket kíván tenni.

A félidős felülvizsgálat eredménye: a biztonságosabb digitális jövő körvonalazásától a kialakításért folytatott küzdelemig

A konzultációs szakasz eredményeképp több olyan intézményi prioritás merült fel, amelyeket kulcsfontosságúnak tartunk, és amelyeknek a 2020-2024-es stratégia hátralévő időszakában több figyelmet és erőforrást kívánunk szentelni.

1. prioritás: Az adatvédelem hatékony érvényesítése az új szabályozási környezetben

A digitális területet érintő számos jogalkotási kezdeményezés elfogadásával az európai adatvédelmi biztos az adatvédelmi hatóságokkal együtt jelentősen összetettebb szabályozási környezetben találja magát. Ezen új szabályozási környezet eredményeképpen - amely olyan jogszabályokat foglal magában, mint egyrészt az európai adatkormányzásról szóló rendelet (DGA), a digitális piacokról szóló jogszabály (DMA) és a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály (DSA), másrészt a mesterséges intelligenciáról szóló javasolt jogszabály és az adatmegosztási jogszabály - a jogalkotó új szabályozó funkciókat és szabályozó hatóságokat irányoz elő.

Miközben ezek a jogszabályok elviekben kimondják, hogy nem sértik és nem módosítják az általános adatvédelmi rendeletet (GDPR) (illetve az EUDPR-t), az új vagy a készülő rendeletek számos rendelkezése kifejezetten utal a GDPR fogalommeghatározásaira, fogalmaira és az abban foglalt kötelezettségekre. Továbbá, bár a személyes adatok kezelése központi szerepet játszik az egyes jogszabályok által szabályozott tevékenységekben, nem az adatvédelmi hatóságokat jelölik ki a fő illetékes hatóságnak.

A jogérvényesítést - akár teljes egészében, akár nagyon jelentős mértékben - olyan hatóságokra bízzák, amelyek feladata elsősorban az adatvédelemtől vagy a magánélet védelmétől eltérő szakpolitikai célkitűzésekkel kapcsolatos. Következésképpen biztosítani kell a szabályozási tevékenységek egységes megközelítését a digitális szférában. Ezért azon fogunk dolgozni, hogy kialakítsuk az ezen hatóságokkal kapcsolatos szerepünket, és feltárjuk ezen hatóságok elvárásait az európai adatvédelmi biztossal szemben.

A digitális ökoszisztémában a következetes megközelítés biztosítása terén szerzett és széles körben elismert tapasztalatainkra építve ezért irányítani fogjuk a jogszabályban előírt releváns koordinációs fórumok - például a DMA magas szintű munkacsoportja és más, jogszabályban előírt releváns koordinációs fórumok - munkáját, és aktívan részt veszünk azokban, mind európai adatvédelmi biztosként, mind pedig adott esetben az Európai Adatvédelmi Testület tagjaként.

Aktívan támogatni fogjuk az érintett szervekkel való szoros együttműködést azokban az esetekben is, amikor a jogszabály nem ír elő külön koordinációs testületet, de a jogérvényesítés szoros párbeszédet igényel a magánélet védelmével és az adatvédelemmel kapcsolatos rendelkezések alkalmazásával megbízott hatóságokkal.

Törekedni fogunk továbbá arra, hogy az új jogszabályok alkalmazása és végrehajtása ne ássa alá az adatvédelmi elveket és szabályokat. Az európai adatvédelmi biztos ezért továbbra is ellátja tanácsadói feladatát annak érdekében, hogy nyomon kövesse és rávilágítson az új szabályozási keretek gyakorlatban történő végrehajtásából eredő lehetséges következményekre. Szükség esetén jogérvényesítési intézkedéseket is mérlegelni fogunk.

Ebben az összefüggésben az európai adatvédelmi biztosnak a mesterséges intelligenciával foglalkozó európai intézmények, szervek és hivatalok felügyeleti hatóságaként betöltött potenciális szerepével is számolnia kell. Mind szervezeti, mind módszertani szempontból intenzív előkészületeket tervezünk annak biztosítása érdekében, hogy már a kezdetektől készen álljunk új feladatunk ellátására.

A digitális euróra vonatkozó projekt szintén nagy stratégiai jelentőséggel bír számunkra, és szoros együttműködést igényel a szakpolitikai, jogi, technológiai és felügyeleti szakértelemmel rendelkező szakértők között. Bár sok múlik majd a tervezés során hozott döntéseken, a digitális euróra vonatkozó projekt kétségtelenül jelentős következményekkel fog járni a magánélet védelmére és az adatvédelemre nézve. A pénzügyi ágazatot érintő egyéb javaslatok is alapos vizsgálatot igényelnek, mint például a nyílt pénzügyi szolgáltatási tevékenységre vonatkozó jogalkotási keretjavaslat, amelynek célja, hogy lehetővé tegye az adatok megosztását és harmadik felek hozzáférését a pénzügyi ágazatok és termékek széles köréhez. Ezért a lehető legnagyobb figyelemmel fogjuk kísérni az európai adatkormányzásról szóló rendelettel és az adatmegosztási jogszabállyal való lehetséges kölcsönhatást.

Az európai adatvédelmi biztos 2022 júniusában tartott, *„Az adatvédelem jövője: hatékony jogérvényesítés a digitális világban"* című konferenciája jelentős és nélkülözhetetlen előrelépést jelentett az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) végrehajtásáról szóló nyilvános vitában. Az ezzel kapcsolatos fejlemények, különösen az Európai Adatvédelmi Testület úgynevezett bécsi nyilatkozata, valamint az Európai Bizottságnak a nemzeti eljárási szabályok egyes vonatkozásainak harmonizálására irányuló rendeletre vonatkozó javaslata azt mutatja, hogy az elkövetkező években továbbra is az általános

adatvédelmi rendelet működésének tökéletesítésére irányuló erőfeszítések fogják meghatározni a vitát. Az európai adatvédelmi biztos konferenciájának sikere a közérdeklődés és a kiváltott hatás tekintetében azt mutatja, hogy az európai adatvédelmi biztosnak mint független uniós intézménynek jelentős szerepe van ebben a vitában, hogy olyan összeurópai megközelítések mellett szállhasson síkra, amelyek biztosítják az EU Alapjogi Chartájának teljes körű tiszteletben tartását.

2. prioritás: Az interoperabilitás mint új felügyeleti megközelítést igénylő kihívás

Az interoperabilitás megjelenésével az európai adatvédelmi biztosra jelentős kötelezettségek hárulnak a felügyeleti megközelítés hatékonyságának biztosítása érdekében. Az uniós interoperabilitási keret bevezetését követően, amely új megközelítést alkalmaz a határigazgatási és biztonsági célú adatkezelésre vonatkozóan, a nagyméretű informatikai rendszerek felügyeletére vonatkozó módszertanunkat is újragondoljuk. Az uniós keret által javasolt interoperabilitási változtatások több nagyméretű informatikai rendszert kapcsolnának össze az Europol és az Interpol adatbázisaival, ami olyan adatáramlási ökoszisztémát képezne, amely fokozza az alapul szolgáló rendszerek működéséből eredő, az érintettek vonatkozásában felmerülő kockázatokat.

Számos olyan kihívást azonosítottunk, amelyekkel foglalkozni kell. Az átfogó rendszer összetettsége és az adatvédelmi szabályok széttagoltsága miatt újrakalibrált felügyeletre van szükség, amely az adatáramlásra összpontosít, nem pedig a különböző rendszerekben történő adatkezelés elkülönített nyomon követésére. Hasonlóképpen, az alapul szolgáló nagyméretű informatikai rendszerek létrehozását szabályozó jogi eszközökben eredetileg nem rögzített további adatkezelési tevékenységek megjelenése szükségessé teszi a célhoz kötöttség elvének alapos vizsgálatát. Ezen túlmenően a komitológiai eljárásokkal és a hatásköröknek a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű informatikai rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző uniós ügynökségre (eu-LISA) történő átruházásával kapcsolatban is születhetnek olyan döntések, amelyek jelentős hatással vannak az adatvédelemre. Az, hogy nem létezik egyetlen olyan csatorna sem, amelyen keresztül az érintettek jogait valamennyi rendszerben egyidejűleg lehetne gyakorolni, e jogok széttöredezéséhez vezethet.

Az európai adatvédelmi biztos ezért a következő három kiemelt területre összpontosít, amelyek a megbízatás végéig az interoperabilitási keret felügyeletének alapját képezik:

(1) Az érintettek jogai - Az érintettek jogainak a több adatkezelővel rendelkező interoperábilis adatbázisok sokféleségéből adódó széttöredezése kockázatának kezelése érdekében meg fogjuk vizsgálni az összehangolt felügyelet lehetőségét (beleértve az adatvédelmi hatóságokkal az érintettek jogaival kapcsolatos eljárások egyszerűsítéséről folytatott közös gondolkodást). Ezen túlmenően arra fogunk törekedni, hogy proaktív megközelítést alakítsunk ki az érintettek jogaira, különösen a tájékoztatáshoz való jogra vonatkozóan.

(2) Ellenőrzési stratégia - A nagyméretű informatikai rendszerek és az interoperabilitási elemek adatvédelmi ellenőrzéseire vonatkozó, az új ökoszisztémához igazított, testre szabott stratégia kidolgozása, amely áttérést jelenthet a széttagolt rendszerek ellenőrzéséről az adatáramlásra történő összpontosításra. A stratégia magában foglal egy közös megközelítést az interoperabilitás ellenőrzésére vonatkozóan, figyelembe véve az uniós ügynökségekkel (Europol, Frontex, Eurojust) szemben fennálló

további ellenőrzési kötelezettségeket a célhoz kötöttség biztosítása és annak ellenőrzése érdekében, hogy ezek a szervezetek a megbízatásuknak megfelelően férnek-e hozzá és kezelik-e az adatokat. Ez a közös megközelítés egy jogi és egy technikai részből fog állni. Ezenkívül, mivel a nagyméretű informatikai rendszerek szabályozása kifejezetten előírja az európai adatvédelmi biztos számára, hogy *„a nemzetközi könyvvizsgálati standardoknak megfelelő ellenőrzéseket"* végezzen, szükség lesz e követelmény közös értelmezésére.

(3) Algoritmikus profilalkotás - Az algoritmikus profilalkotással kapcsolatos munka főként arra irányul, hogy az európai adatvédelmi biztos foglaljon állást ezen eszköznek az interoperabilitási kereten (ETIAS és VIS) belüli és szélesebb körben történő alkalmazása tekintetében, különös tekintettel a hátrányos megkülönböztetés, a megbízhatóság, az arányosság és az átláthatóság kérdéseiben. Az algoritmikus profilalkotás felügyelete összetett kérdés, amely még csak a kezdeti szakaszban tart, és együttműködést igényel az emberi jogok és a megkülönböztetésmentesség területén működő más ügynökségekkel és szervekkel, valamint esetleg a civil társadalom és a tudományos élet egyéb szereplőivel. A felügyelet támogatni fogja mind az ETIAS - az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer -, mind pedig a Vízuminformációs Rendszer Alapjogi Tanácsadó Testületei munkájához való hozzájárulásunkat, és arra fog törekedni, hogy megfelelő nyomonkövetési és felügyeleti eszközöket dolgozzon ki a felügyelet ezen új területéhez.

3. prioritás: Nemzetközi együttműködés a magánélet védelmével és az adatvédelemmel kapcsolatos kihívások globális közös megközelítésének előmozdítása érdekében

Úgy véljük, hogy a nemzetközi együttműködésben való aktív részvétel alapvető fontosságú. Ez lehetővé teszi számunkra, hogy Európán kívül egy szélesebb kört is bevonjunk, és előmozdítsuk az adatvédelemmel és a magánélet védelmével kapcsolatos kihívások közös értelmezését és megközelítéseit. Terveink szerint tovább növeljük a nemzetközi együttműködés terén tett erőfeszítéseinket, mivel a nemzetközi fórumokon számos kiemelt stratégiai jelentőségű téma kerül megvitatásra.

Különösen arra törekszünk, hogy előmozdítsuk az Európai Adatvédelmi Testület tagjai fellépéseinek és stratégiájának összehangolását a nemzetközi fórumokon, tovább folytatjuk a GPA - Globális Adatvédelmi Közgyűlés, az Európa Tanács, valamint a G7 adatvédelmi hatóságok kerekasztala és az OECD - Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet keretében végzett munkát, biztosítva az európai hatóságok és az Európai Adatvédelmi Testület álláspontjának aktív megjelenítését és hatékony képviseletét. Célunk továbbá a nemzetközi szervezetekkel, valamint a regionális adatvédelmi hálózatokkal való együttműködés további erősítése.

4. prioritás: Az európai adatvédelmi biztos eljárásainak újragondolása a gyorsan változó környezetben való hatékonyság biztosítása érdekében

Az európai adatvédelmi biztos 2020-2024-es stratégiáját egy olyan időszakban hajtják végre, amikor egymás után jelentkeztek a válságok. A Covid19-világjárványtól kezdve az Ukrajna elleni orosz invázión át a növekvő energia- és inflációs költségekig át kellett alakítanunk munkamódszereinket és eljárásainkat annak érdekében, hogy továbbra is eredményeket tudjunk biztosítani. Bár elviekben sikerült teljesítenünk a stratégiában vállalt kötelezettségeket, a belső elemzés azt mutatja, hogy bizonyos folyamatok esetében további kiigazításokra van szükség hatékonyságunk és hosszú távú normáink javítása érdekében, mind uniós közigazgatási szervként, mind pedig adatvédelmi hatóságként.

Az utóbbi esetben ez többek között olyan feladatokhoz kapcsolódik, mint például az adatvédelmi incidensek bejelentésének nyomon követése, a panaszok rendezése, vagy az a képesség, hogy a követelmények betartásával kapcsolatos legfontosabb kérdéseket vizsgálatok vagy ellenőrzések révén proaktívan tudjuk kezelni. Meg fogjuk továbbá fontolni a követelmények betartásának online vagy távértekezlet formájában történő értékelését lehetővé tevő új eszközök alkalmazását. Ugyanakkor az emberi erőforrások és a költségvetés tekintetében fennálló korlátok jelentős akadályt jelentenek az európai adatvédelmi biztos felügyeleti feladatainak ellátásában.

Hasonlóképpen, az ukrajnai háború új önálló feladatokat ró az európai adatvédelmi biztosra. 2021-ben az Európai Bizottság jogalkotási csomagot javasolt az Eurojust-rendelet módosítására annak érdekében, hogy lehetővé váljon az Oroszország által elkövetett háborús bűncselekmények kivizsgálása céljából gyűjtött bizonyítékok feldolgozása. 2022-ben elfogadtak egy másik jogszabály-módosítást, amely az Eurojustot jelölte ki a legsúlyosabb nemzetközi bűncselekményekkel kapcsolatos bizonyítékok megőrzésének, tárolásának és elemzésének európai központjává. Fontos szerepet kaptunk az új bizonyíték-adatbázis létrehozásában. 2023 januárjában az Európai Bizottság bejelentette, hogy az Eurojuston belül létrehozzák az Ukrajna elleni agresszió bűntettével kapcsolatos büntetőeljárás lefolytatásával foglalkozó nemzetközi központot (ICPA). Mindezek a jogszabályi változások már most is jelentős többletfeladatokat eredményeznek számunkra vagy fognak a jövőben eredményezni. Tekintettel az Ukrajnának nyújtott uniós támogatás politikai jelentőségére, valamint az ahhoz kapcsolódó jelentős munkateherre, az e területen végzett tevékenységünket az egyik legfontosabb prioritásunknak fogjuk tekinteni.

Az európai adatvédelmi biztos munkája iránti növekvő közérdeklődés miatt, amint azt többek között a dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelmek száma is mutatja, kötelezettséget vállalunk a magasabb szintű átláthatóságra is, nemcsak a megfelelő ügyintézés részeként, hanem a munkánk egyének számára való hozzáférhetővé tételének fontos eszközeként is. Kötelezettséget vállalunk továbbá arra, hogy a jövőben is magas szintű adatvédelmet és elszámoltathatóságot biztosítsunk, és példát mutatunk nemcsak a jogi követelményeknek való megfelelés révén, hanem a magánélet védelmét és az adatvédelmet elősegítő élvonalbeli eszközök és szolgáltatások felkutatásával és használatával is. Ami a kiberbiztonságot illeti, alkalmazkodnunk kell majd az új szabályozásokhoz, amelyek célja, hogy az uniós intézményekben egységesen magas szintű kiberbiztonságot biztosítsanak.

3. FEJEZET

A 2022. év kiemelt területei

3.1.
Hatáskörünk gyakorlása az egyének védelmében

Az uniós intézmények, szervek és hivatalok (uniós intézmények) felügyeletéért felelős adatvédelmi felügyeleti hatóságként célunk annak biztosítása, hogy ezek az intézmények tiszteletben tartsák az uniós adatvédelmi jogot, védjék a magánszemélyeket, illetve azoknak a magánélethez és az adatvédelemhez fűződő alapvető jogait.

Ennek elérése érdekében iránymutatást nyújtunk az uniós intézmények számára, ajánlásokat, észrevételeket és véleményeket adunk ki, ellenőrzéseket hajtunk végre, képzéseket tartunk, valamint egyéb forrásokat biztosítunk, hogy ellássuk őket azokkal a megfelelő eszközökkel, amelyek lehetővé teszik az adatvédelem gyakorlati megvalósítását az egyének személyes adatainak kezelését igénylő mindennapi feladataik, döntéseik vagy intézkedéseik során.

3.1.1.
A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség felügyelete

A tevékenységünk által érintett területek közül főként a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló uniós térség felügyeletére összpontosult a munkánk, amely a külső határok igazgatásától a polgári és büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködésen keresztül a menekültügyig, a migrációig és a bűnözés elleni küzdelemig terjedő szakpolitikai kérdésekre terjed ki.

A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség olyan uniós ügynökségeket foglal magában, mint az Europol - a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynöksége, a Frontex - az EU Határ- és Partvédelmi Ügynöksége, az EPPO - az Európai Ügyészség, az Eurojust - az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége. Ezért az e területen betöltött szerepünk különösen fontos volt, tekintettel a kezelt adatok érzékeny jellegére, valamint arra, hogy ezek hanyag kezelése súlyos következményekkel járhat.

3.1.2.
Személyes adatok továbbítása az EU/EGT-n kívüli országokba

A személyes adatoknak az EU-n vagy az Európai Gazdasági Térségen (EGT) kívüli országokba történő nemzetközi továbbításának kérdése szintén egyre többet foglalkoztatott minket az évek során, többek között 2022-ben, és jelentős erőforrások mozgósítását követelte meg tőlünk annak érdekében, hogy az egyének személyes adatainak védelme biztosított legyen.

E célból számos kezdeményezést tettünk, illetve tanácsokat és ajánlásokat fogalmaztunk meg arra vonatkozóan, hogy az uniós intézményeknek hogyan kell megfelelniük az uniós adatvédelmi jog követelményeinek, amikor szolgáltatásokat vesznek igénybe vagy szerződéseket kötnek az EU/EGT-n kívüli szervezetekkel.

Nem EU/EGT-termékek és -szolgáltatások használata

Tevékenységeink közé tartozik, hogy folyamatosan vizsgáljuk az EU/EGT-n kívüli szervezetek termékeinek és felhőalapú szolgáltatásainak uniós intézmények általi használatát, különösen a Microsoft Office 365 Európai Bizottság általi használatát, iránymutatásokat és politikákat adunk ki, valamint képzéseket biztosítunk az uniós intézmények számára. Ezen erőfeszítések célja, hogy felhívjuk az uniós intézmények figyelmét azokra a kockázatokra, amelyeket az olyan eszközhasználat vagy adatkezelési tevékenység

végzése jelent, amely az EU/EGT-n kívülre történő adattovábbítással jár. Célunk továbbá, hogy felhívjuk az uniós intézmények figyelmét azokra a szerződéses záradékokra és igazgatási megállapodásokra, valamint egyéb intézkedésekre, amelyeket azért kell alkalmazni, hogy az egyének személyes adatai az EU/EGT-n kívül is lényegében egyenértékű védelemben részesüljenek.

Az e területen végzett munkánk részeként - és az európai adatvédelmi biztos hatáskörének figyelembevételével - számos esetben engedélyeztük a személyes adatok olyan EU/EGT-n kívüli országokba történő továbbítását, ahol az uniós intézmények bizonyítani tudták, hogy megbízható eljárások és biztonsági intézkedések állnak rendelkezésre annak érdekében, hogy az adattovábbítások garantálják az egyének személyes adatainak védelmét.

Azért, hogy e téren példát mutassunk, igyekszünk olyan alternatív termékeket és szolgáltatásokat igénybe venni, amelyek az EU/EGT területéről származnak, és arra ösztönözzük az uniós intézményeket, hogy ezeket is fontolják meg.

3.1.3.
Nagyméretű informatikai rendszerek ellenőrzése

Egyik legfontosabb feladatkörünk a személyes adatok és a magánélet védelmének biztosítása a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű informatikai rendszereivel kapcsolatban. Egyik feladatunk az, hogy ellenőrizzük ezeket a rendszereket annak biztosítása érdekében, hogy azok megfeleljenek az adatvédelmi és a magánélet védelmére vonatkozó szabályoknak.

Ellenőrzési feladatunk ellátása során értékeljük a rendszerüzemeltetők által alkalmazott technikai és szervezési intézkedéseket, ügyelve arra, hogy a rendszereket a beépített adatvédelem elvei szerint alakítsák ki. Ugyanakkor népszerűsítjük a legjobb gyakorlatokat azáltal, hogy az ellenőrzések megállapításait és ajánlásait megosztjuk a többi uniós adatvédelmi hatósággal, támogatva a kiválóság kultúráját az adatvédelem és a magánélet védelme terén az egész EU-ban.

Ellenőrzési tevékenységünkkel arra törekszünk, hogy felhívjuk az uniós intézmények és a nyilvánosság figyelmét az adatvédelem és a magánélet védelmének fontosságára a nagyméretű informatikai rendszerekben. Ezzel a kulcsfontosságú szerepünkkel hozzájárulunk az uniós polgárok személyes adatainak védelméhez, és biztosítjuk, hogy a nagyméretű informatikai rendszerek megfeleljenek az adatvédelemre és a magánélet védelmére vonatkozó legszigorúbb előírásoknak.

2022 októberében három nagyméretű informatikai rendszer helyszíni ellenőrzését végeztük el az eu-LISA - a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű informatikai rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai ügynökség - strasbourgi irodájában:

Eurodac, európai menekültügyi ujjnyomat-azonosító adatbázis, amely a menedékjogi kérelmek feldolgozását segíti.

SIS II, amely elősegíti a belső biztonságot, valamint a nemzeti rendőri hatóságok, határellenőrzési, vám-, vízum- és igazságügyi hatóságok közötti, személyekre és tárgyakra vonatkozó információcserét.

VIS, amely elősegíti az EU közös vízumpolitikájának alkalmazását, valamint megkönnyíti a határellenőrzést és a konzuli együttműködést.

Az ellenőrzés magában foglalta az eu-LISA által a rendszerek kifejlesztésére és tesztelésére alkalmazott módszertan és gyakorlatok felülvizsgálatát, ugyanakkor a beépített és alapértelmezett biztonsági és adatvédelmi elvek alkalmazását. Emellett ellenőriztük az informatikai biztonsági irányítással, a biztonsági eseményekkel és a személyes adatok megsértésével kapcsolatos intézkedéseket, valamint megvizsgáltuk a korábbi ellenőrzéseinkből származó ajánlások alkalmazását.

3.2.
Függetlenségünk védelme

Az új Europol-rendelet: Az európai adatvédelmi biztos keresete az Európai Unió Bírósága előtt

2022. szeptember 16-án kértük, hogy az Európai Unió Bírósága (Bíróság) semmisítse meg a 2022. június 28-án hatályba lépett, újonnan módosított Europol-rendelet két rendelkezését (T-578/22. sz. ügy - EDPS kontra Parlament és Tanács). Mindkét rendelkezés hatással van az Europol által korábban végzett személyesadat-műveletekre. Ezáltal a rendelkezések súlyosan sértik a magánszemélyek személyes adataival kapcsolatos jogbiztonságot, és veszélyeztetik az európai adatvédelmi biztos függetlenségét.

3.3.
Biztonságosabb digitális jövő kialakítása

Az európai adatvédelmi biztos 2020-2024-es stratégiájában foglaltaknak megfelelően nagyra értékeljük azokat a kezdeményezéseket, amelyek során az Európában keletkezett adatokat az európai vállalatok és egyének számára értékként hasznosítják, és az európai értékeknek megfelelően kezelik, a biztonságosabb digitális jövő kialakítása érdekében. Ezt az irányvonalat követve számos kérdésben adtunk tanácsot az uniós jogalkotónak: például az egészségügy, a mesterséges intelligencia, illetve a bűnözés elleni küzdelmet segítő kezdeményezések terén.

Általában vélemények vagy hivatalos észrevételek formájában adunk tanácsot az uniós jogalkotónak a javasolt jogszabályokkal kapcsolatban. A **véleményeinket** az Európai Bizottság kötelező megkereséseire adjuk ki, amely jogilag köteles az adatvédelemre hatással lévő nemzetközi megállapodásokkal összefüggésben minden jogalkotási javaslattal, illetve a Tanács számára tett ajánlásokkal és javaslatokkal kapcsolatban kikérni az útmutatásunkat. **Hivatalos észrevételeket** az Európai Bizottság kérésére adunk ki végrehajtási vagy felhatalmazáson alapuló jogi aktusok tervezetére vonatkozóan.

Amennyiben egy jogalkotási vagy más vonatkozó javaslat különösen fontos a személyes adatok védelme szempontjából, az Európai Bizottság konzultálhat az Európai Adatvédelmi Testülettel (EDPB) is. Ilyen esetekben az európai adatvédelmi biztos és az Európai Adatvédelmi Testület együttműködve **közös véleményt** ad ki.

Az uniós adatmegosztási jogszabály

Az Európai Adatvédelmi Testülettel közös véleményt adtunk ki az adatmegosztási jogszabályra irányuló javaslatról, amelynek célja, hogy harmonizált szabályokat állapítson meg a termékek és szolgáltatások széles köréből származó adatokhoz való hozzáférésre és azok felhasználására vonatkozóan, beleértve az összekapcsolt eszközöket (a dolgok internete), az orvosi és egészségügyi eszközöket és a virtuális asszisztenseket.

A vélemény kiemelte, hogy az adatokat az európai értékeknek megfelelően kell kezelni, ha biztonságosabb digitális jövőt kívánunk kialakítani. Az adatfelhasználás új lehetőségeinek megteremtésével párhuzamosan biztosítani kell, hogy a meglévő adatvédelmi keret teljes mértékben érintetlen maradjon. Hangsúlyoztuk továbbá, hogy a hatóságok adatokhoz való hozzáférését mindig megfelelően kell szabályozni, és a feltétlenül szükséges és arányos mértékre kell korlátozni, ami az adatmegosztási jogszabály tervezete szerint nem áll fenn.

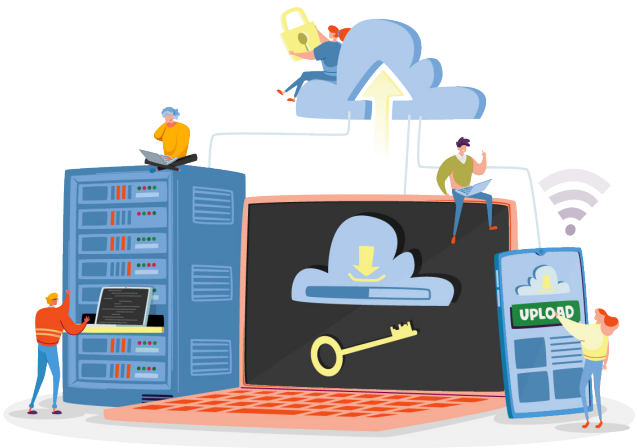

Az európai egészségügyi adattér

Közös véleményt adtunk ki az európai egészségügyi adattérre vonatkozó javaslatról is, amelyben az elektronikus egészségügyi adatok szigorú védelmét szorgalmaztuk.

Az európai egészségügyi adattérre vonatkozó javaslat az első a közös európai adatterekre vonatkozó, szakterület-specifikus javaslatok sorában. Szerves részét képezi majd az európai egészségügyi unió építésének, amelynek célja, hogy az EU teljes mértékben ki tudja használni az egészségügyi adatok biztonságos és védett cseréjében, felhasználásában és újrafelhasználásában rejlő lehetőségeket.

Az Európai Adatvédelmi Testülettel együtt több aggályt is megfogalmaztunk, különösen az elektronikus egészségügyi adatok másodlagos felhasználásával kapcsolatban.

Mesterséges intelligencia

Amint azt az európai adatvédelmi biztos 2020–2024-es stratégiája is kiemeli, a mesterséges intelligenciát (MI) egyre nagyobb mértékben alkalmazzák a közszolgáltatásokban és a büntető igazságszolgáltatásban. A mi feladatunk annak biztosítása, hogy ezt az új technológiát az uniós adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően használják, és tiszteletben tartsák az egyének magánéletét.

Más kezdeményezések mellett, amelyeket mi valósítottunk meg vagy amelyekben részt vettünk, véleményt adtunk ki az Európa Tanács mesterséges intelligenciáról, az emberi jogokról, a demokráciáról és a jogállamiságról szóló egyezménye (MI-egyezmény) tárgyában az Európai Unió nevében folytatandó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló tanácsi határozatra irányuló ajánlásról, amelyet fontos lépésnek tartunk a mesterséges intelligenciáról szóló első, jogilag kötelező erejű nemzetközi jogi eszköznek - az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság európai normáinak és értékeinek megfelelően történő - kidolgozásához, amely eszköz kiegészíti az EU mesterséges intelligenciáról szóló jogszabályát. Mindazonáltal hangsúlyoztuk, hogy megfelelő, szilárd és egyértelmű adatvédelmi biztosítékokat kell előírni azon magánszemélyek védelme érdekében, akiket a mesterségesintelligencia-rendszerek használata érinthet.

A bűnözés elleni küzdelem

Számos véleményt adtunk ki a büntetőjog területét érintő különböző javaslatokról.

Például az Európai Adatvédelmi Testülettel közösen kiadott egyik véleményünk a gyermekek szexuális zaklatásának megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről szóló rendelettervezetre (CSAM) összpontosított. Támogattuk a javaslat célkitűzéseit, ugyanakkor aggodalmunknak adtunk hangot amiatt, hogy a javaslat nagyobb mértékű kockázatot jelenthet az egyénekre, és ezen keresztül a társadalom egészére, mint a gyermekpornográfia miatt üldözött bűnelkövetőkre nézve.

Egy másik figyelemreméltó példa, amikor ajánlásokat és iránymutatásokat fogalmaztunk meg, a bűnözés elleni küzdelem érdekében folytatott nemzetközi együttműködést érintette. Véleményt adtunk ki két javaslatról: az egyik felhatalmazná az uniós tagállamokat arra, hogy aláírják a számítástechnikai bűnözésről szóló budapesti egyezmény második kiegészítő jegyzőkönyvét, a másik pedig felhatalmazná az uniós tagállamokat ugyanezen jegyzőkönyv ratifikálására.

Bár a bűncselekmények felderítése és büntetőeljárás alá vonása jogszerű cél, amelynek tekintetében fontos szerepet játszik a nemzetközi együttműködés, beleértve az információcserét is, mi hangsúlyoztuk annak fontosságát, hogy az EU fenntartható megállapodásokkal rendelkezzen a személyes adatok EU-n kívüli országokkal való bűnüldözési célú megosztására vonatkozóan. Ezeknek a megállapodásoknak teljes mértékben összeegyeztethetőnek kell lenniük az uniós joggal, beleértve a magánélet védelméhez és az adatvédelemhez fűződő alapvető jogokat.

3.4.
Az adatvédelem jövője: hatékony jogérvényesítés a digitális világban

2022 júniusában rendeztük meg az európai adatvédelmi biztos „Az adatvédelem jövője: hatékony jogérvényesítés a digitális világban” című konferenciáját, amely több mint 2000 résztvevőt hozott össze

Brüsszelben és az online térben. Az eseményen több mint száz előadó vett részt, valamint három fő ülésből, tizenhat szekcióülésből, kilenc egyéni vitaindító észrevételből és öt kísérő rendezvényből állt. A kétnapos rendezvényen az adatvédelem jövőjéről döntő fontosságú megbeszélések folytak, különös tekintettel az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) végrehajtására.

Az adatvédelem jövőjéről alkotott hosszú távú elképzeléseink egyértelműek: a jogérvényesítést összeurópai módon kell megközelíteni, hogy az egyének számára valódi és következetes, magas szintű védelmet biztosítsunk, és teljesítsük a GDPR által megfogalmazott ígéreteket.

3.5.
Technológiai nyomon követés és előretekintés

Az európai adatvédelmi biztos 2020-2024-es időszakra vonatkozó stratégiájának három alappillére közül az egyik az **előretekintés**, azaz az iránti elkötelezettségünk, hogy intelligens intézményként hosszú távon tekintsünk az adatvédelmi trendekre, valamint a jogi, társadalmi és technológiai környezetre.

Az előretekintés gyakorlati megvalósításának egyik módja a szakértőkkel, szakemberekkel és adatvédelmi hatóságokkal való együttműködés. Célunk, hogy megértsük a technológiákat, elemezzük azok magánéletre és adatvédelemre gyakorolt hatását az egyének vonatkozásában, azzal a céllal, hogy megosszuk a tudásunkat, és az új, illetve a kialakulóban lévő technológiák fejlesztését a magánélet tiszteletben tartásával összhangban ösztönözzük. A **TechSonar** és a **TechDispatch** két kezdeményezésünk ezen a téren.

A **TechSonar** célja a kialakulóban lévő technológiai trendek előrejelzése. A kezdeményezés fő célja, hogy adatvédelmi szempontból jobban megértsük a technológiai ágazat jövőbeli fejleményeit. Közös erőfeszítéseink alapján - a trendek felderítése, eszmecsere, áttekintés, közzététel, népszerűsítés és folyamatos nyomon követés révén - a célunk az, hogy hozzájáruljunk az uniós intézményeken belül az előretekintésről szóló szélesebb körű vitához. A 2022. november 10-én közzétett második éves TechSonar jelentés öt olyan technológiával foglalkozik, amelyeket érdemes figyelemmel kísérni a következő évben. Ezek a központi banki digitális fizetőeszköz, a metaverzum, a szintetikus adatok, az egyesített tanulás és az álhírek felderítésére szolgáló rendszerek.

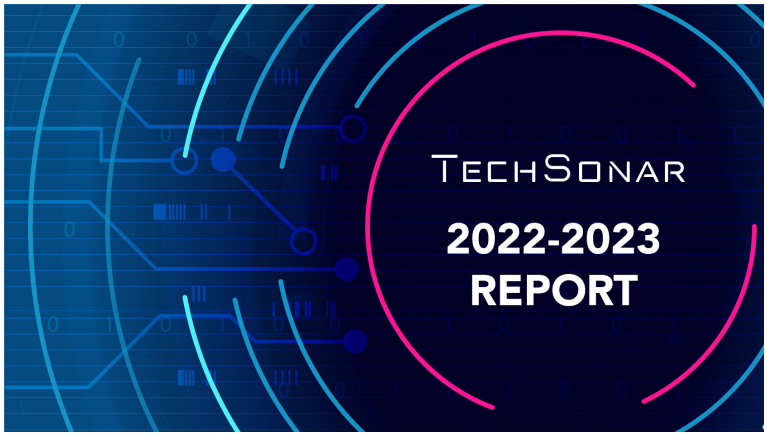

A **TechDispatch** célja az újonnan megjelenő technológiai fejlesztések ismertetése. A TechDispatch jelentések, amelyek után 2021-ben elnyertük a magánélet védelmével foglalkozó globális közgyűlés díját, az európai adatvédelmi biztos a technológia nyomon követésével kapcsolatos szélesebb körű tevékenységének részét képezik. Minden egyes TechDispatch tényszerű leírást ad egy új technológiáról, előzetesen értékeli a magánélet és a személyes adatok védelmére gyakorolt lehetséges hatásokat, úgy, ahogyan azokat jelenleg látjuk, és hivatkozásokat biztosít további ajánlott olvasmányokhoz. Az idei, 2022 júliusában megjelent TechDispatch a Fediverse és az egyesített közösségimédia-platformok témájára összpontosít.

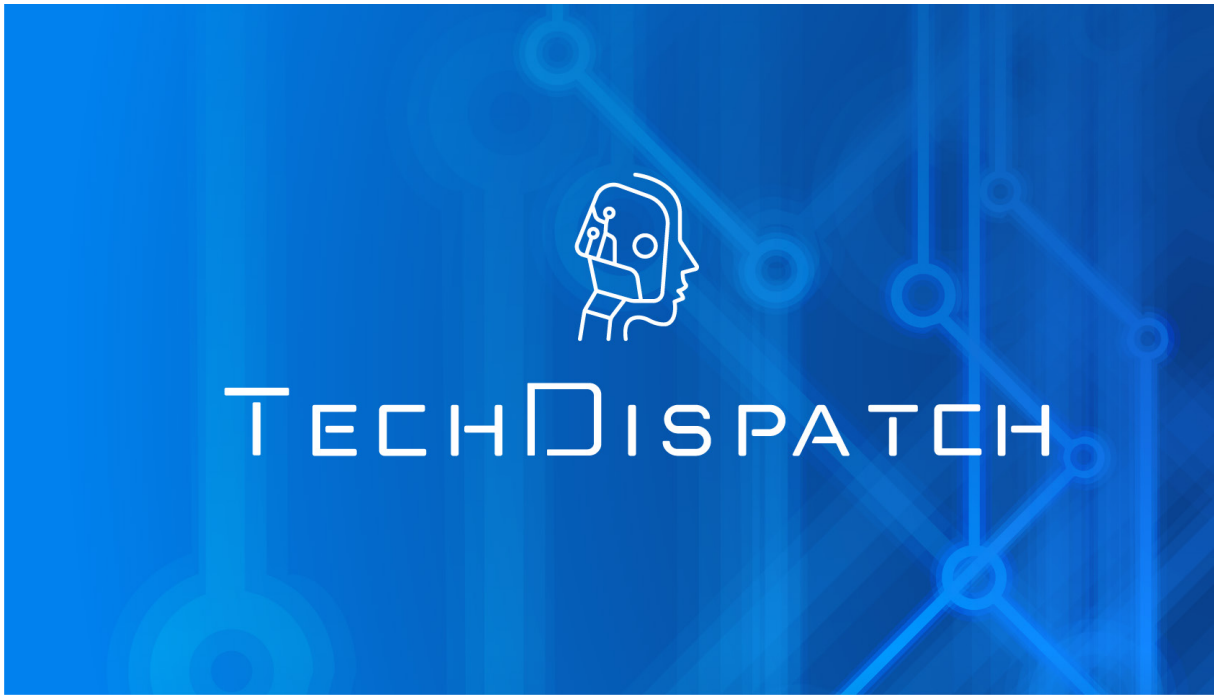

3.6.
Digitális innováció

Az adatvédelmi biztos 2020-2024-es stratégiájának egyik fő célkitűzése az olyan, adatvédelmet elősegítő eszközök népszerűsítése, amelyek fejlesztésük és használatuk során tiszteletben tartják és előtérbe helyezik az egyének alapvető jogait. E célkitűzések elérése érdekében olyan alternatív eszközöket - különösen kommunikációs és együttműködési eszközöket - kerestünk és keresünk, amelyek megfelelnek az uniós adatvédelmi jogszabályoknak és normáknak. Azzal, hogy mi magunk is használjuk ezeket az alternatív eszközöket, arra kívánjuk ösztönözni az uniós intézményeket, hogy kövessék példánkat. Így közösen minimalizálhatjuk a monopóliumoktól való függőségünket, és elkerülhetjük a számunkra hátrányos technológiai bezáródást.

Jelentős szerepet játszunk a digitális innováció népszerűsítésében azáltal, hogy példát mutatunk például olyan nyílt forráskódú alkalmazások és platformok használatával, amelyek a magánélet védelmének szempontjából kielégítő alternatívát ajánlanak például a nagy technológiai vállalatok által kínált termékekkel és szolgáltatásokkal szemben. A magánélet védelme iránti elkötelezettségünk kiterjed

mind a közösségi hálózatokra, mind az együttműködési eszközökre, olyan kezdeményezések révén, mint az EU Video, az EU Voice és a kísérleti Nextcloud projektek.

2022 februárjában két közösségimédia-platform kísérleti szakaszát indítottuk el: az alternatív kommunikációs csatornaként a közönségünkkel való kapcsolattartásra szolgáló EU Voice-ot, ahol rendszeres bejegyzéseket tudunk megjelentetni a tevékenységünkről, valamint az EU Video-t, ahol videókat tehetünk közzé. Mindkét platform része a decentralizált, ingyenes és nyílt forráskódú közösségimédia-hálózatoknak, amelyek a felhasználókat - a Mastodon és a PeerTube szoftvereken keresztül - a magánélet védelmét szolgáló környezetben kötik össze. Mindkét projekt nagy hangsúlyt fektet az adatvédelemre és a felhasználók magánéletének védelmére, biztosítva, hogy az uniós polgárok hozzáférhessenek az európai értékekhez és elvekhez igazodó kommunikációs eszközökhöz anélkül, hogy személyes adataikat veszélyeztetnék.

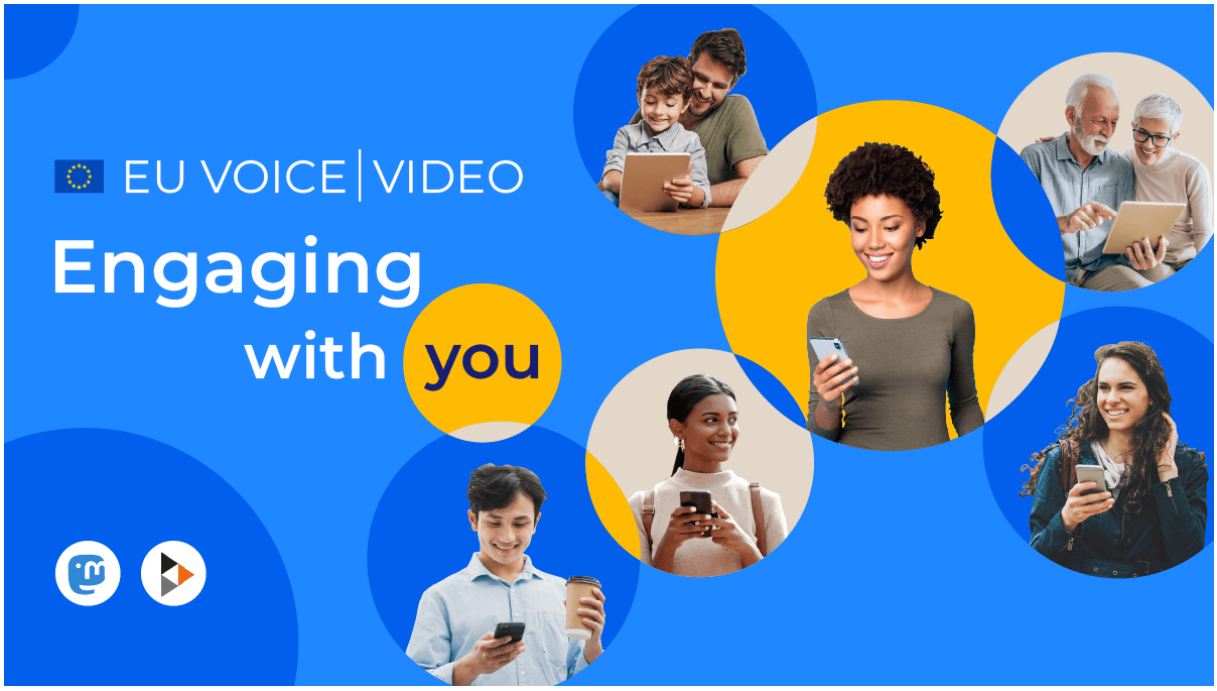

A közösségi hálózatok mellett támogatjuk a magánélet védelmét előtérbe helyező alternatív együttműködési eszközök alkalmazását is. A kísérleti Nextcloud projekt kiváló példája ennek az elkötelezettségnek. A Nextcloud egy nyílt forráskódú, saját tárhelyen működtetett, felhőalapú platform, amely lehetővé teszi a felhasználók számára a fájlok, naptárak és címtárak biztonságos tárolását, megosztását és az azokkal kapcsolatos együttműködést. A Nextcloudhoz hasonló, a magánélet védelmét előtérbe helyező eszközök népszerűsítésével és felhasználásával egy olyan digitális ökoszisztéma előmozdítása iránti elkötelezettségünket bizonyítjuk, amely tiszteletben tartja az adatvédelmi és a magánélet védelmére vonatkozó elveket, és végső soron ösztönzi az innovatív és a magánélet védelmét jobban előtérbe helyező alternatív megoldások kidolgozását.

2022 júniusában, az európai adatvédelmi biztos „Az adatvédelem jövője: hatékony jogérvényesítés a digitális világban" című konferenciája során kifejlesztettünk egy egyedi videokonferencia-megoldást is, amely teljes mértékben tiszteletben tartja a GDPR és az (EU) 2018/1725 rendelet szerinti adattovábbítási követelményeket, lehetővé téve, hogy példát mutassunk az adatvédelmi követelményeknek való megfelelés terén. Az összes uniós intézmény felügyeletéért felelős adatvédelmi hatóságként fontos

volt számunkra, hogy megmutassuk, hogy a videokonferencia-eszközökkel példaértékű módon meg lehet felelni a követelményeknek, különösen az adattovábbítási szabályok vonatkozásában, amikor a személyes adatoknak az EU-n és az EGT-n kívüli országokba történő továbbítására kerül sor.

3.7.
Az adatvédelemmel kapcsolatos kommunikáció

Szervezetünk céljai között szerepel, hogy átlátható, világos és interaktív módon elmagyarázzuk, mit és miért teszünk, mivel fontos, hogy az uniós polgárok ismerjék adatvédelmi jogaikat, és azt, hogy ezeket milyen hatások érinthetik.

Egyre növekvő online jelenlét

Az európai adatvédelmi biztos számos közösségimédia-csatornán – nevezetesen a Twitteren (29,1k), a LinkedInen, ahol idén a követők száma meghaladta a 63 000-t, a YouTube-on (2,75k), az EU Voice-on (5,1k) és az EU Video-n (0,69k) - jól bejáratott online jelenléttel rendelkezik, melynek segítségével könnyen és gyorsan el tudjuk érni a globális közönséget.

Általában a láthatóságot növelő kampányok, illetve az európai adatvédelmi biztos rendezvényeken való részvételét bemutató élő közvetítés népszerűsítése céljából készítünk tartalmakat.

Az adatvédelem közelebb hozása a nyilvánossághoz

Az adatvédelem időnként meglehetősen összetett lehet; ezért igyekszünk olyan tartalmakat készíteni, amelyek az adatvédelmi ügyekben jártas szakértőknek és a laikusoknak egyaránt megfelelnek, ily módon hozva közelebb a munkánkat a nyilvánossághoz.

Ezek közé tartoznak a havi hírlevelek, amelyekben röviden és lényegre törően tájékoztatást adunk a legújabb kezdeményezéseinkről, és arról, hogy ezek hogyan befolyásolhatják a nyilvánosságot;

a tájékoztatók, amelyekben a legfontosabb adatvédelmi fogalmakat ismertetjük, valamint a közösségimédia-kampányok szervezése, illetve a más uniós intézményekkel való együttműködés az adatvédelmi kérdések tudatosítása érdekében. Ebben az irányban továbbhaladva idén új podcast-sorozatot indítottunk, Newsletter Digest címmel, hogy minél szélesebb közönséghez eljussunk, és tájékoztassuk a hallgatókat arról, hogy mit teszünk az adataik védelme érdekében.

Média- és közönségkapcsolatok

Gyakran érintkezünk a médiával, különösen az EU egészében nagy hatást keltő, jelentős adatvédelmi kezdeményezésekről szóló sajtóközleményeink révén. Idén több téma is kiemelkedő figyelmet kapott, amelyekkel kapcsolatban további megkeresésekre, illetve interjúkérésekre került sor, ilyen például az Europol és a Frontex felügyelete, vagy az európai adatvédelmi biztos júniusi konferenciája.

Hasonlóképpen, fenntartjuk kapcsolatainkat a nyilvánossággal azáltal, hogy válaszolunk az uniós intézményként végzett munkánkkal és hatáskörünkkel kapcsolatban a nyilvánosság részéről érkező megkeresésekre, és tanulmányi látogatásokat szervezünk az irodánkba.

A Covid19 után felgyorsuló munka

Miután a Covid19-járvánnyal kapcsolatos korlátozások fokozatosan csökkentek, képesek voltunk újraindítani a rendezvényeket, fokozni tudtuk a személyesen kifejtett tevékenységeinket, ugyanakkor ezeket az eseményeket még mindig a Covid19 utáni világhoz igazítottuk. Rendezvényeinket és tevékenységeinket úgy alakítottuk ki, hogy azokon online és személyesen is részt lehessen venni; ez egyidejűleg segített csökkenteni szervezetünk környezeti hatását is. Figyelemre méltó, hogy két nagy hibrid rendezvénynek is otthont adtunk: 2022 júniusában „Az adatvédelem jövője: hatékony jogérvényesítés a digitális világban" című konferenciának, amelyen 2000-en vettek részt online és személyesen, valamint 2022 novemberében a „Felügyeleti Konferencia: Adatvédelem és büntető igazságszolgáltatás" című rendezvénynek, amelyen online és személyesen több mint 200 személy vett részt. A legtöbb rendezvényünket a legjobb tudásunk szerint igyekeztünk „zöldebbé" tenni azáltal, hogy helyi szolgáltatókat vettünk igénybe a vendéglátás biztosításához, igyekeztünk elkerülni az élelmiszer-pazarlást, és helyben, újrafelhasználható anyagokból készíttettük el a reklámanyagainkat.

Együttműködő kommunikáció

2022-ben más uniós intézményekkel együttműködve közös kommunikációs tevékenységet folytattunk. Októberben az ENISA-val, az Európai Uniós Kiberbiztonsági Ügynökséggel és az Európai Bizottsággal közös kampányt indítottunk az európai kiberbiztonsági hónap (ECSM) 10. évfordulója alkalmából. Egy másik esetben adatvédelmi kérdésekben adtunk ötleteket és támogatást az intézményközi online kommunikációhoz (IOCC). Különösen az EU Voice és az EU Video kísérleti projekt esetében működtünk együtt az IOCC-vel, szerkesztési iránymutatások és szerverekre vonatkozó politikák biztosítása, valamint a projektben részt vevő uniós intézmények támogatása érdekében.

3.8.
Egy fejlődő szervezet

Célkitűzéseink, különösen az európai adatvédelmi biztos 2020-2024-es stratégiájában meghatározott célok elérése érdekében kibővítettük szervezetünket, illetve egyéb változtatásokat eszközöltünk, amelyek jobban tükrözik munkamódszerünket.

Módosítottuk az európai adatvédelmi biztos belső szervezetét, létrehozva egy külön jogi szolgálatot, valamint az irányítási és belső megfelelési részleget, hogy rendelkezzünk bizonyos feladatok elvégzéséhez szükséges szakértelemmel.

A céljaink teljesítése azt is jelenti, hogy erőforrásainkkal körültekintően kell gazdálkodnunk. E tekintetben jelentős erőfeszítéseket tettünk költségvetésünk tervezése, végrehajtása és ellenőrzése terén.

Megtettük továbbá a szükséges előkészületeket az európai adatvédelmi biztos strasbourgi kapcsolattartó irodájának megnyitásával kapcsolatban, amelyet hivatalosan 2023 elején adunk át abból a célból, hogy megerősítsük az intézményközi és nemzetközi együttműködést, és hogy további tanácsadói támogatást tudjunk nyújtani adatvédelmi kérdésekben.

Fő teljesítménymutatók, 2022

Számos kulcsfontosságú teljesítménymutatót (KPI) használunk, amelyek segítségével nyomon követhetjük teljesítményünket az európai adatvédelmi biztos stratégiájában meghatározott fő célkitűzések tekintetében. Ez lehetővé teszi számunkra, hogy szükség esetén módosítsuk tevékenységünket, fokozva munkánk hatását és az erőforrások hatékony felhasználását.

A fő teljesítménymutatók alábbi eredménytáblája röviden ismerteti az egyes fő teljesítménymutatókat és a 2022. december 31-i eredményeket. Az eredményeket kezdeti célértékekhez vagy az előző évi eredményekhez mérjük, amelyeket mutatóként használunk.

2022-ben a kilenc fő teljesítménymutatóból nyolcban teljesítettük vagy meghaladtuk - egyes esetekben jelentősen - a kitűzött célokat, egy fő teljesítménymutató, a létszámterv betöltöttségi arányára vonatkozó, 8. fő teljesítménymutató (KPI8) kivételével. Ezek az eredmények jól illusztrálják azt a sikeres irányt, amelyet az év során stratégiai célkitűzéseink megvalósítása során követtünk.

FŐ TELJESÍTMÉNYMUTATÓK		Eredmények 2022. december 31-én	2022. évi célérték
1. fő teljesítménymutató Belső mutató	Az európai adatvédelmi biztos szervezésében vagy társszervezésében létrejött, technológiák nyomon követésével, illetve a magánélet védelmét és az adatvédelmet elősegítő technológiák népszerűsítésével kapcsolatos kezdeményezések száma, beleértve a kiadványokat	13 kezdemézés	10 kezdeményezés
2. fő teljesítménymutató Belső és külső mutató	Interdiszciplináris (belső és külső) szakpolitikai megoldásokra összpontosító tevékenységek száma	8 tevékenység	8 tevékenység
3. fő teljesítménymutató Belső mutató	A nemzetközi együttműködés keretében (GPA, Európa Tanács, OECD, GPEN, tavaszi konferencia, nemzetközi szervezetek) tárgyalt ügyek száma, amelyekhez az európai adatvédelmi biztos jelentős mennyiségű írásos anyaggal járult hozzá	27 ügy	5 ügy
4. fő teljesítménymutató Külső mutató	Azon ügyek száma, amelyekben az európai adatvédelmi biztos az Európai Adatvédelmi Testület keretében vezető előadóként, előadóként vagy a szerkesztőcsoport tagjaként működött közre	21 ügy	5 ügy

5. fő teljesítménymutató Külső mutató	Az Európai Bizottság jogalkotási konzultációs kérelmeire válaszul kiadott, 42. cikk szerinti vélemények és az európai adatvédelmi biztos és az Európai Adatvédelmi Testület közös véleményeinek száma	4 közös vélemény 27 vélemény	Előző év mint referenciaérték
6. fő teljesítménymutató Külső mutató	Fizikailag vagy távolról végzett ellenőrzések/látogatások száma	4 ellenőrzés 2 látogatás	3 különböző ellenőrzés/ látogatás
7. fő teljesítménymutató Külső mutató	Az európai adatvédelmi biztos közösségimédia-fiókjait követők száma: YouTube (YT), LinkedIn (L), Twitter (T), EU Voice és EU Video	YT - 2,75k L - 63k T - 29,1k EU Voice - 5,1k EU Video - 0,69k	Az előző év eredményei + 10%
8. fő teljesítménymutató Belső mutató	Létszámterv betöltöttségi aránya	86,9%	90%
9. fő teljesítménymutató Belső mutató	A költségvetés végrehajtása	98,2%	85%

edps.europa.eu

Az Európai Unió
Kiadóhivatala

EDPS